

Forskrift om endringer i forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser, forskrift 7. april 2006 nr. 403 om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester) og forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser

(Fastsatt ved kongelig resolusjon av 8. juni 2012, med hjemmel i lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser §§ 9, 12 og 16. Fremmet av Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet.)

I

Endringer i følgende forskrifter:

1. Forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser
2. Forskrift 7. april 2006 nr. 403 om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester)
3. Forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser

1. I forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser gjøres følgende endringer:

§ 4-1 bokstav n skal lyde:

"Doffin: den norske offisielle databasen for kunngjøringer,"

Ny § 4-1 bokstav o skal lyde:

"karensperiode: tidsrommet mellom meddelelsen om kontraktstildeling og det tidspunktet oppdragsgiver tidligst kan inngå kontrakten,"

Ny § 4-1 bokstav p skal lyde:

"berørte leverandører: leverandører som har levert inn forespørsel om å delta i konkurransen og som ikke har fått meddelelse om at deres forespørsel er avvist eller forkastet, og alle leverandører som har levert inn tilbud,"

Ny § 4-1 bokstav q skal lyde:

"ulovlig direkte anskaffelse: en anskaffelse hvor oppdragsgiver i strid med reglene i denne forskrift ikke har kunngjort konkurransen, eller en anskaffelse hvor oppdragsgiver bare har kunngjort i Doffin når det etter denne forskriften foreligger en plikt til å kunngjøre i TED-databasen."

Ny § 9-1A skal lyde:

"Intensjonskunngjøring

Oppdragsgiver som anser at det foreligger hjemmel for å tildele en kontrakt uten å kunngjøre konkurransen i samsvar med § 9-1 (kunngjøring av konkurranse), kan etter at tildeling er besluttet, kunngjøre at kontrakt vil bli inngått. Kunngjøringen sendes til operatøren av Doffin i samsvar med kunngjørings skjemaer fastsatt av Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet.

Nytt § 10-2 tredje ledd skal lyde:

”Bestemmelsene i første og annet ledd er ikke til hinder for at oppdragsgiver før vedståelsesfristens utløp spør de leverandørene som har levert inn tilbud og som ikke har blitt avvist etter §§ 11-10 (avvisning på grunn av forhold ved leverandøren) eller 11-11 (avvisning på grunn av forhold ved tilbudet) eller som ikke har fått tilbudet forkastet etter § 11-8 (gjennomføring av konkurranse med forhandling), om å forlenge vedståelsesfristen. Oppdragsgiver kan også innen rimelig tid etter fristens utløp spørre disse leverandørene om de vil fastholde tilbudet. Forlengelse av vedståelsesfristen eller fastholdelse av tilbudet etter fristens utløp kan kun skje dersom det ikke fører til en vesentlig endring av grunnlaget for konkurransen eller leverandørenes opprinnelige tilbud.”

Ny § 10-3 skal lyde:

”Frist for begjæring om midlertidig forføyning

- 1. Oppdragsgiver kan i en begrenset anbudskonkurranse eller en konkurranse med forhandling fastsette en frist for når begjæring om midlertidig forføyning mot oppdragsgivers beslutning om å avvise eller forkaste en forespørsel om å delta i konkurransen, jf. § 11-10 (avvisning på grunn av forhold ved leverandøren) eller § 8-6 (deltakelse i konkurranse hvor det settes en grense for antall deltagere), må settes frem for tingretten.*
- 2. Fristen skal være minst 15 dager regnet fra dagen etter oppdragsgivers meddelelse etter § 11-14 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt) annet ledd bokstav a eller b, er sendt.*
- 3. Oppdragsgiver må opplyse om fristen i konkurransegrunnlaget, jf. § 8-1 (utarbeidelse av konkurransegrunnlag), eller i et eget kvalifikasjonsgrunnlag, jf. § 8-5 (kvalifikasjonsgrunnlag), samt i meddelelsen til leverandøren om at han er avvist, jf. § 11-13 (fremgangsmåten ved avvisning).”*

§ 11-14 skal lyde:

”Oppdragsgivers begrunnelsesplikt

- 1. Oppdragsgiver skal i samsvar med § 13-3 (meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode før inngåelse av kontrakt) annet ledd gi berørte leverandører en begrunnelse for tildeling av kontrakt eller rammeavtale. Oppdragsgiver skal i begrunnelsen opplyse navnet på den som fikk kontrakten eller rammeavtalen og gi en redegjørelse for det valgte tilbudets egenskaper og relative fordeler i samsvar med angitte tildelingskriterier.*
- 2. Oppdragsgiver skal snarest mulig gi skriftlig melding med en kort begrunnelse dersom:*
  - a. en leverandør blir avvist, jf. § 11-10 (avvisning på grunn av forhold ved leverandøren),*

- b. en forespørsel om å delta i konkurransen blir forkastet der oppdragsgiver har satt en øvre grense for antall deltakere, jf. § 8-6 (deltakelse i konkurranse hvor det settes en grense for antall deltagere),
  - c. et tilbud blir avvist, jf. § 11-11 (avvisning på grunn av forhold ved tilbudet),
  - d. konkurransen avlyses, jf. § 13-1 (avlysning av konkurransen og totalforkastelse), eller
  - e. det ikke blir etablert en dynamisk innkjøpsordning som kunngjort.
3. Melding etter *annet ledd* bokstav d og e skal gis samtidig til alle *deltakerne*."

§ 13-3 skal lyde:

"Meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode før inngåelse av kontrakt

1. *Oppdragsgiver skal meddele sin beslutning om hvem som skal tildeles kontrakt eller rammeavtale til alle berørte leverandører i rimelig tid før kontrakten eller rammeavtalen inngås.*
2. *Meddelelsen skal være skriftlig og gis samtidig til alle berørte leverandører. Meddelelsen skal inneholde en begrunnelse for valget etter § 11-14 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt) første ledd, og opplyse om karenperioden.*
3. *Kravet om karenperiode gjelder ikke:*
  - a. *når leverandøren som får tildelt kontrakten eller rammeavtalen er den eneste berørte leverandøren,*
  - b. *ved tildeling av kontrakt innenfor en rammeavtale, jf. §§ 6-2, (rammeavtale med én leverandør) og 6-3 (rammeavtale med flere leverandører), eller*
  - c. *ved tildeling av kontrakt innenfor en dynamisk innkjøpsordning, jf. § 6-4 (dynamiske innkjøpsordninger).*
4. *Dersom oppdragsgiver finner at beslutningen om å tildele kontrakt ikke er i samsvar med § 13-2 (kriterier for valg av tilbud) kan beslutningen annulleres frem til kontrakt er inngått.*
5. *Kontrakt eller rammeavtale anses inngått når begge parter har signert kontrakten eller rammeavtalen."*

Etter Kapittel 13 innsettes nytt kapittel 13A:

"Kapittel 13A. Sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser m.m."

Ny § 13A-1 skal lyde:

"Søksmål om å avkorte kontrakt eller om å idømme oppdragsgiver overtredelsesgebyr

1. *Retten skal avkorte kontraktens løpetid eller idømme oppdragsgiver et overtredelsesgebyr når oppdragsgiver har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse.*
2. *Retten kan idømme sanksjoner som nevnt i første ledd når oppdragsgiver har:*

- a) *tildelt en kontrakt innenfor en rammeavtale med flere leverandører i strid med § 6-3 (rammeavtale med flere leverandører) annet ledd eller en dynamisk innkjøpsordning i strid med § 6-4 (dynamiske innkjøpsordninger) femte til syvende ledd, og kontrakten overstiger 500.000 kroner ekskl. mva., eller*
  - b) *foretatt andre brudd på denne forskriften som har påvirket leverandørens mulighet til å få kontrakten, og samtidig brutt § 13-3 (meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode før inngåelse av kontrakt), og dette har fratatt leverandøren mulighet til å iverksette rettslige skritt forut for kontraktsinngåelse.*
3. *Ved en ulovlig direkte anskaffelse kan retten likevel ikke avkorte kontrakten eller idømme oppdragsgiver et overtredelsesgebyr etter første ledd når oppdragsgiver har kunngjort i tråd med § 9-1A (intensjonskunngjøring) og tidligst inngått kontrakt etter utløpet av ti dager regnet fra dagen etter datoen for kunngjøringen.*
  4. *Ved tildeling av en kontrakt innenfor en rammeavtale eller en dynamisk innkjøpsordning kan retten likevel ikke avkorte kontrakten eller idømme oppdragsgiver et overtredelsesgebyr etter annet ledd bokstav a, når oppdragsgiver har meddelt sin beslutning om kontraktstildeling til leverandørene og tidligst inngått kontrakten etter utløpet av en frivillig karenperiode i samsvar med § 13-3 (meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode før inngåelse av kontrakt) første og annet ledd.*
  5. *Ved fastsettelse av sanksjoner skal det særlig legges vekt på overtredelsens grovhet, størrelsen på anskaffelsen, om oppdragsgiver har foretatt gjentatte overtredelser, muligheten for å gjenopprette konkurransen og den preventive virkningen. Retten kan kombinere disse sanksjonene. Overtredelsesgebyret kan ikke settes høyere enn 15 prosent av anskaffelsens verdi.”*

Ny § 13A-2 skal lyde:

”Tidsfrister ved søksmål etter § 13A-1

1. *Sanksjoner etter § 13A-1 (søksmål om å avkorte kontrakt eller om å idømme oppdragsgiver overtredelsesgebyr) kan bare idømmes når sak reises innen to år fra kontrakt er inngått.*
2. *Dersom oppdragsgiver har kunngjort konkurranseresultatet i samsvar med § 9-2 (kunngjøring av konkurranseresultater) når en kontrakt er tildelt uten forutgående kunngjøring av konkurransen, kan sanksjoner etter § 13A-1 (søksmål om å avkorte kontrakt eller om å idømme oppdragsgiver overtredelsesgebyr) første ledd bare idømmes, når sak reises innen 30 dager. Fristen løper fra dagen etter datoen for kunngjøringen av konkurranseresultatet.*
3. *Dersom oppdragsgiver har meddelt berørte leverandører om inngåelsen av en kontrakt, kan sanksjoner etter § 13A-1 (søksmål om å avkorte kontrakt eller om å idømme oppdragsgiver overtredelsesgebyr) annet ledd bare idømmes, når sak reises innen 30 dager. Fristen løper fra dagen etter at meddelelsen er sendt.”*

§ 14-4 bokstav j nummer 4 skal lyde:

"tilleggstjenestene eller tilleggsarbeidene ikke teknisk eller økonomisk kan skilles fra den opprinnelige kontrakt uten vesentlige ulemper for oppdragsgiver eller, dersom de kan skilles fra den opprinnelige kontrakt, likevel er strengt nødvendig for fullføring av *denne*,"

§ 14-4 bokstav k siste punktum skal lyde:

"Fremgangsmåten kan bare anvendes inntil tre år etter at den opprinnelige kontrakt ble sluttet, *eller*"

Ny § 14-4 bokstav l skal lyde:

"ved dekningskjøp som er nødvendig som følge av at en kontrakt er kjent uten virkning etter reglene i kapittel 22A, forutsatt at det er umulig å overholde fristene fastsatt i denne forskrift og kontrakt ikke inngås for en lengre periode enn det som er nødvendig for å gjennomføre en konkurranse i samsvar med forskriften."

§ 17-1 annet ledd bokstav l skal lyde:

"ved konkurransepreget dialog, tid og sted for når dialogen skal starte og på hvilke(t) språk dialogen skal foregå. Denne informasjon må være tilgjengelig i invitasjonen til å innlevere tilbud,"

§ 17-1 annet ledd bokstav m skal lyde:

"det settes en frist for når begjæring om midlertidig forføyning må fremsettes for tingretten, jf. § 19-7 (frist for begjæring om midlertidig forføyning), og"

Nåværende § 17-1 annet ledd bokstav m blir heretter nytt bokstav n.

Ny § 18-3a skal lyde:

"Intensjonskunngjøring

Oppdragsgiver som anser at det foreligger hjemmel for å tildele en kontrakt uten å kunngjøre konkurransen i samsvar med § 18-3 (kunngjøring av konkurranse), kan etter at tildeling er besluttet, kunngjøre at kontrakt vil bli inngått."

Nytt § 19-6 tredje ledd skal lyde:

"Bestemmelsene i første og annet ledd er ikke til hinder for at oppdragsgiver før vedståelsesfristens utløp spør de leverandørene som har levert inn tilbud og som ikke har blitt avvist etter §§ 20-12 eller 20-13 eller som ikke har fått tilbudet forkastet etter §§ 20-8 eller 20-11, om å forlenge vedståelsesfristen. Oppdragsgiver kan også innen rimelig tid etter fristens utløp spørre disse leverandørene om de vil fastholde tilbudet. Forlengelse av vedståelsesfristen eller fastholdelse av tilbudet etter fristens utløp kan kun skje dersom det ikke fører til en vesentlig endring av grunnlaget for konkurransen eller leverandørenes opprinnelige tilbud."

Ny § 19-7 skal lyde:

"Frist for begjæring om midlertidig forføyning

- 1. Oppdragsgiver kan i en begrenset anbudskonkurranse, en konkurranse med forhandling eller en konkurransepreget dialog fastsette en frist for når begjæring om midlertidig forføyning mot oppdragsgivers beslutning om å avvise eller forkaste en forespørsel om å delta i konkurransen, jf. § 20-12 (avvisning på grunn av forhold ved leverandøren) eller § 17-6 (deltakelse i konkurranse hvor det settes en grense for antall deltagere), må settes frem for tingretten.*
- 2. Fristen skal være minst 15 dager regnet fra dagen etter oppdragsgivers meddelelse etter § 20-16 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt) annet ledd bokstav a eller b, er sendt.*
- 3. Oppdragsgiver må opplyse om fristen i konkurransegrunnlaget, jf. § 17-1 (utarbeidelse av konkurransegrunnlaget) eller i et eget kvalifikasjonsgrunnlag, jf. § 17-5 (kvalifikasjonsgrunnlag), samt i meddelelsen til leverandøren om at han er avvist, jf. § 20-15 (fremgangsmåten ved avvisning)."*

§ 20-16 skal lyde:

"Oppdragsgivers begrunnelsesplikt

- 1. Oppdragsgiver skal i samsvar med § 22-3 (meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode før inngåelse av kontrakt) annet ledd gi berørte leverandører en begrunnelse for tildeling av kontrakt eller rammeavtale. Oppdragsgiver skal i begrunnelsen opplyse navnet på den som fikk kontrakten eller rammeavtalen og gi en redegjørelse for det valgte tilbudets egenskaper og relative fordeler i samsvar med angitte tildelingskriterier.*
- 2. Oppdragsgiver skal snarest mulig gi skriftlig melding med en kort begrunnelse dersom:*
  - a. en leverandør blir avvist, jf. § 20-12 (avvisning på grunn av forhold ved leverandøren),*
  - b. en forespørsel om å delta i konkurransen blir forkastet der oppdragsgiver har satt en øvre grense for antall deltakere, jf. § 17-6 (deltakelse i konkurranse hvor det settes en grense for antall deltagere),*
  - c. et tilbud blir avvist, jf. § 20-13 (avvisning på grunn av forhold ved tilbudet),*
  - d. konkurransen avlyses, jf. § 22-1 (avlysning av konkurransen og totalforkastelse), eller*
  - e. det ikke blir etablert en dynamisk innkjøpsordning som kunngjort.*
- 3. Melding etter annet ledd bokstav d og e skal gis samtidig til alle deltakerne.*
- 4. Ved avvisning av tilbud i tilfellene som nevnt i § 17-3 (krav til ytelsen og tekniske spesifikasjoner) femte og sjette ledd, skal begrunnelsen redegjøre for hvorfor kravene ikke anses oppfylt på tilsvarende måte, eller hvorfor man har besluttet at vare, tjeneste, eller bygge- og anleggskontrakten ikke oppfyller kravene til ytelse eller funksjon."*

§ 22-3 skal lyde:

"Meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode før inngåelse av kontrakt

1. *Oppdragsgiver skal meddele sin beslutning om hvem som skal tildeles kontrakt eller rammeavtale til alle berørte leverandører før kontrakten eller rammeavtalen inngås.*
2. *Meddelelsen skal være skriftlig og gis samtidig til alle berørte leverandører. Meddelelsen skal inneholde en begrunnelse for valget etter § 20-16 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt) første ledd, og opplyse om karenperioden.*
3. *Oppdragsgiver kan tidligst inngå kontrakt eller rammeavtale etter utløpet av den karenperioden oppdragsgiver har fastsatt. Karenperioden skal være minst 10 dager dersom meddelelsen sendes elektronisk eller over telefaks, eller minst 15 dager dersom den sendes med et annet kommunikasjonsmiddel. Fristen regnes fra dagen etter at meddelelsen er sendt.*
4. *Kravet om karenperiode gjelder ikke:*
  - a. *når det ikke er krav om forutgående kunngjøring, jf. § 14-4 (konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring),*
  - b. *når leverandøren som får tildelt kontrakten eller rammeavtalen er den eneste berørte leverandøren,*
  - c. *ved tildeling av kontrakter innenfor en rammeavtale, jf. §§ 15-2 (rammeavtale med en leverandør) og 15-3 (rammeavtale med flere leverandører), eller*
  - d. *ved tildeling av kontrakter innenfor en dynamisk innkjøpsordning, jf. § 14-4 (dynamiske innkjøpsordninger).*
5. *Dersom oppdragsgiver finner at beslutningen om å tildele kontrakt ikke er i samsvar med § 22-2 (kriterier for valg av tilbud) kan beslutningen annulleres frem til kontrakt er inngått.*
6. *Kontrakt eller rammeavtale anses inngått når begge parter har signert kontrakten eller rammeavtalen."*

Ny § 22-3a skal lyde:

"Suspensjon av oppdragsgivers adgang til å inngå kontrakt

1. *Ved begjæring om midlertidig forføyning etter oppdragsgivers beslutning om kontraktstildeling, suspenderes oppdragsgivers adgang til å inngå kontrakt når:*
  - a. *oppdragsgiver har fastsatt en karenperiode etter § 22-3 (meddelelse om kontraktstildeling og karenstid før inngåelse av kontrakt) tredje ledd, og begjæringen er fremsatt innen utløpet av karenperioden, eller*
  - b. *oppdragsgiver har kunngjort i tråd med 18-3a (intensjonskunngjøring), og begjæringen er fremsatt innen ti dager regnet fra dagen etter datoen for kunngjøringen.*
2. *Suspensjon inntreffer når begjæringen er forkynt for saksøkte. Saksøkte informeres om suspensjonsvirkningen ved forkynnelsen.*

3. *Tingretten skal samtidig som begjæringen sendes til forkynnelse beramme muntlig forhandling til behandling av begjæringen. Partene kan samtykke i at behandlingen i stedet skal være skriftlig.*
4. *Suspensjonen varer inntil tingretten har tatt stilling til begjæringen. Suspensjonen opphører likevel tidligst ved utløpet av karenperioden eller ti dager regnet fra dagen etter datoen for intensjonskunngjøringen.*
5. *Det inntreer ikke suspensjon ved anke over tingrettens avgjørelse."*

Etter kapittel 22 innsettes nytt kapittel 22A:

"Kapittel 22A. Sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser m.m."

Ny § 22A-1 skal lyde:

"Søksmål om å kjenne kontrakt uten virkning

1. *Retten skal kjenne en kontrakt uten virkning når oppdragsgiver har:*
  - a. *foretatt en ulovlig direkte anskaffelse,*
  - b. *tildelt en kontrakt innenfor en rammeavtale med flere leverandører i strid med § 15-3 (rammeavtale med flere leverandører) tredje ledd eller en dynamisk innkjøpsordning i strid med § 15-4 (dynamiske innkjøpsordninger) femte til syvende ledd, og kontrakten overstiger terskelverdiene angitt i § 2-2 (terskelverdier), eller*
  - c. *foretatt andre brudd på denne forskriften som har påvirket leverandørens mulighet til å få kontrakten, og samtidig brutt § 22-3 (meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode før inngåelse av kontrakt) eller inngått kontrakt i strid med § 22-3a (suspensjon av oppdragsgivers adgang til å inngå kontrakt), og dette har fratatt leverandøren mulighet til å iverksette rettslige skritt forut for kontraktsinngåelse.*
2. *Ved en ulovlig direkte anskaffelse kan retten likevel ikke kjenne en kontrakt uten virkning etter første ledd bokstav a når oppdragsgiver har kunngjort i tråd med § 18-3a (intensjonskunngjøring) og tidligst inngått kontrakten etter utløpet av ti dager regnet fra dagen etter datoen for kunngjøringen.*
3. *Ved tildeling av kontrakt innenfor en rammeavtale eller en dynamisk innkjøpsordning kan retten likevel ikke kjenne en kontrakt uten virkning etter første ledd bokstav b, når oppdragsgiver har meddelt sin beslutning om kontraktstildeling til leverandørene i samsvar med § 22-3 (meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode før inngåelse av kontrakt) første og annet ledd, og tidligst inngått kontrakten etter utløpet av en frivillig karenperiode i samsvar med § 22-3 tredje ledd.*
4. *Når vesentlige hensyn til allmennhetens interesser gjør det nødvendig å opprettholde kontrakten, kan retten unnlate å kjenne kontrakten uten virkning. I slike tilfeller skal retten fastsette sanksjoner som nevnt i § 22A-2 (søksmål om å avkorte kontrakt eller om å idømme oppdragsgiver overtredelsesgebyr).*

5. *En kontrakt kan kjennes uten virkning for fremtidig kontraktsoppfyllelse. Dersom kontraktsytelsen kan tilbakeføres i vesentlig samme stand og mengde, kan kontrakten kjennes uten virkning fra tidspunktet for kontraktsinngåelse. Dersom kontrakten kjennes uten virkning for fremtidig kontraktsoppfyllelse, skal retten i tillegg idømme oppdragsgiver et overtredelsesgebyr som nevnt i § 22A-2 (søksmål om å avkorte kontrakt eller om å idømme oppdragsgiver overtredelsesgebyr)."*

Ny § 22A-2 skal lyde:

"Søksmål om å avkorte kontrakt eller om å idømme oppdragsgiver overtredelsesgebyr

1. *Retten skal avkorte kontraktens løpetid eller idømme oppdragsgiver et overtredelsesgebyr når:*
  - a) *retten unnlater å kjenne en kontrakt uten virkning etter § 22A-1 (søksmål om å kjenne kontrakt uten virkning) fjerde ledd, eller*
  - b) *oppdragsgiver har foretatt brudd på §§ 22-3 (meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode før inngåelse av kontrakt) eller inngått kontrakt i strid med 22-3a (suspensjon av oppdragsgivers adgang til å inngå kontrakt) i andre tilfeller enn de som er omfattet av § 22A-1 (søksmål om å kjenne kontrakt uten virkning).*
2. *Retten skal idømme oppdragsgiver et overtredelsesgebyr når kontrakten kjennes uten virkning for fremtidig oppfyllelse etter § 22A-1 (søksmål om å kjenne kontrakt uten virkning).*
3. *Retten kan idømme sanksjoner som nevnt i første ledd når oppdragsgiver har tildelt en kontrakt innenfor en rammeavtale med flere leverandører i strid med § 15-3 (rammeavtale med flere leverandører) tredje ledd eller en dynamisk innkjøpsordning i strid med § 15-4 (dynamiske innkjøpsordninger), der kontrakten overstiger 500 000 kroner ekskl. mva., men ikke overstiger terskelverdiene angitt i § 2-2 (terskelverdier). Dette gjelder ikke når oppdragsgiver har meddelt sin beslutning om kontraktstildeling til leverandørene i samsvar med § 22-3 (meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode før inngåelse av kontrakt) første og annet ledd, og tidligst inngått kontrakten etter utløpet av en frivillig karenperiode i samsvar med § 22-3 tredje ledd.*
4. *Ved fastsettelse av sanksjoner skal det særlig legges vekt på overtredelsens grovhet, størrelsen på anskaffelsen, om oppdragsgiver har foretatt gjentatte overtredelser, muligheten for å gjenopprette konkurransen og den preventive virkningen. Retten kan kombinere disse sanksjonene. Overtredelsesgebyret kan ikke settes høyere enn 15 prosent av anskaffelsens verdi."*

Ny § 22A-3 skal lyde:

"Tidsfrister ved søksmål etter §§ 22A-1 og 22A-2

1. *Sanksjoner etter § 22A-1 (søksmål om å kjenne kontrakt uten virkning) eller § 22A-2 (søksmål om å avkorte kontrakt eller om å idømme oppdragsgiver et overtredelsesgebyr) kan bare idømmes når sak reises innen to år fra kontrakt er inngått.*
2. *Dersom oppdragsgiver har kunngjort konkurranseresultatet i samsvar med § 18-4 (kunngjøring av konkurranseresultater) når en kontrakt er tildelt uten forutgående kunngjøring av*

konkurransen, kan sanksjoner etter § 22A-1 (søksmål om å kjenne kontrakt uten virkning) første ledd bokstav a bare idømmes, når sak reises innen 30 dager. Fristen løper fra dagen etter datoen for kunngjøringen av konkurranseresultatet.

- 3. Dersom oppdragsgiver har meddelt berørte leverandører om inngåelsen av en kontrakt, kan sanksjoner etter § 22A-1 (søksmål om å kjenne kontrakt uten virkning) første ledd bokstav b eller c eller § 22A-2 (søksmål om å avkorte kontrakt eller om å idømme oppdragsgiver et overtredelsesgebyr) første ledd bokstav b og tredje ledd bare idømmes, når sak reises innen 30 dager. Fristen løper fra dagen etter at meddelelsen er sendt."*

Ny § 23-3 skal lyde:

"Sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser

- 1. For plan- og designkonkurranser som omfattes av § 23-1 (plan- og designkonkurranser) annet ledd, gjelder reglene i kapittel 22A (særlige sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser m.m.) tilsvarende for forhold som beskrevet i § 22A-1 første ledd bokstav a.*
- 2. For plan- og designkonkurranser som omfattes av § 23-1 (plan- og designkonkurranser) tredje ledd, gjelder reglene i kapittel 13A (særlige sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser m.m.) tilsvarende for forhold som beskrevet i § 13A-1 første ledd."*

Ny § 24-2 skal lyde:

"Sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser

- 1. For bygge- og anleggskonsesjoner der kontrakten har en anslått verdi på minst 40,5 millioner kroner, gjelder reglene i kapittel 22A (særlige sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser m.m.) tilsvarende for forhold som beskrevet i § 22A-1 første ledd bokstav a.*
- 2. For bygge- og anleggskonsesjoner der kontrakten har en anslått verdi på minst 500 000 kroner, gjelder reglene i kapittel 13A (særlige sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser m.m.) tilsvarende for forhold som beskrevet i § 13A-1 første ledd.*

§ 25-1 fjerde og femte ledd skal lyde:

"

- 4. For bygge- og anleggskontrakter for sosial formål med en anslått verdi på minst 40,5 millioner kroner, gjelder reglene i kapittel 16 (kommunikasjon), § 17-4 (kvalifikasjonskrav), § 17-8 (dokumentasjon av leverandørens finansielle og økonomiske stilling), § 17-9 (dokumentasjon av leverandørens tekniske kvalifikasjoner), § 17-12 (dokumentasjon av oppfyllelse av kvalitetssikringsstandarder), § 17-13 (standarder for miljøledelsessystem), § 18-4 (kunngjøring av konkurranseresultatet), kapittel 19 (frister), § 20-12 (avvisning på grunn av forhold ved leverandøren), § 20-16 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt), § 21-4 (supplerende opplysninger om leverandørens kvalifikasjoner), § 22-3 (meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode) og § 22-3a (suspendasjon) tilsvarende.*

5. For bygge- og anleggskontrakter for sosial formål med en anslått verdi på minst 500 000 kroner, gjelder reglene i kapittel 7 (kommunikasjon), § 8-4 (kvalifikasjonskrav), § 9-2 (kunngjøring av konkurranseresultatet), § 10-1 (frister), § 11-10 (avvisning på grunn av forhold ved leverandøren), § 11-14 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt), § 12-4 (supplerende opplysninger om leverandørens kvalifikasjoner) og § 13-3 (meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode) tilsvarende."

Ny § 25-2 skal lyde:

"Sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser m.m.

1. For bygge- og anleggskontrakter for sosial formål med en anslått verdi på minst 40,5 millioner kroner, gjelder reglene i kapittel 22A (særlige sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser m.m.) tilsvarende for forhold som beskrevet i § 22A-1 første ledd bokstav a og c og § 22A-2 første ledd bokstav b.
  2. For bygge- og anleggskontrakter for sosial formål med en anslått verdi på minst 500 000 kroner, gjelder reglene i kapittel 13A (særlige sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser m.m.) tilsvarende for forhold som beskrevet i § 13A-1 første og annet ledd bokstav b."
2. I forskrift 7. april 2006 nr. 403 om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester) gjøres følgende endringer:

§ 4-1 bokstav u skal lyde:

"Doffin: den norske offisielle databasen for kunngjøringer,"

Ny § 4-1 bokstav v skal lyde:

"karenperiode: tidsrommet mellom meddelelsen om kontraktstildeling og det tidspunktet oppdragsgiver tidligst kan inngå kontrakten,"

Ny § 4-1 bokstav w skal lyde:

"berørte leverandører: leverandører som har levert inn forespørsel om å delta i konkurransen og som ikke har fått meddelelse om at deres forespørsel er avvist eller forkastet, og alle leverandører som har levert inn tilbud,"

Ny § 4-1 bokstav x skal lyde:

"ulovlig direkte anskaffelse: en anskaffelse hvor oppdragsgiver i strid med reglene i denne forskrift ikke har kunngjort konkurransen, eller en anskaffelse hvor oppdragsgiver bare har kunngjort i Doffin når det etter denne forskriften foreligger en plikt til å kunngjøre i TED-databasen."

§ 8-2 tredje ledd bokstav k skal lyde:

"det gjelder anskaffelse av varer på usedvanlig gunstige vilkår fra en leverandør som innstiller virksomheten for godt, en bobestyrer eller administrator av et konkursbo, eller en frivillig gjeldsordning eller en lignende fremgangsmåte med hjemmel i nasjonale lover og forskrifter,"

§ 8-2 tredje ledd bokstav l siste punktum skal lyde:

"I sistnevnte tilfelle skal alle vinnerne i konkurransen innbys til å delta i forhandlingene, eller "

Nytt § 8-2 tredje ledd bokstav m skal lyde:

"ved dekningskjøp som er nødvendig som følge av at en kontrakt er kjent uten virkning etter reglene i kapittel 12A, forutsatt at det er umulig å overholde fristene fastsatt i denne forskrift og kontrakt ikke inngås for en lengre periode enn det som er nødvendig for å gjennomføre en konkurranse i samsvar med forskriften."

Ny § 8-5a skal lyde:

"Intensjonskunngjøring

Oppdragsgiver som anser at det foreligger hjemmel for å tildele en kontrakt uten å kunngjøre konkurransen i samsvar med § 8-2 (kunngjøring av konkurranse) eller § 8-5 (konkurranse utlyst i form av veiledende kunngjøring), kan etter at tildeling er besluttet, kunngjøre at kontrakt vil bli inngått."

Ny § 9-3 skal lyde:

"Frist for begjæring om midlertidig forføyning

- 1. Oppdragsgiver kan i en begrenset anbudskonkurranse eller en konkurranse med forhandling fastsette en frist for når begjæring om midlertidig forføyning mot oppdragsgivers beslutning om å avvise eller forkaste en forespørsel om å delta i konkurransen, inkludert tilfellene i § 10-1 (deltakelse i en konkurranse hvor det settes en grense for antall deltagere), må settes frem for tingretten.*
- 2. Fristen skal være minst 15 dager regnet fra dagen etter oppdragsgivers meddelelse etter § 11-3 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt) annet ledd bokstav a eller b, er sendt.*
- 3. Oppdragsgiver må opplyse om fristen i konkurransegrunnlaget eller i et eget kvalifikasjonsgrunnlag, samt i meddelelsen til leverandøren om at han er avvist."*

§ 11-3 skal lyde:

"Oppdragsgivers begrunnelsesplikt

- 1. Oppdragsgiver skal i samsvar med § 11-4 (meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode før inngåelse av kontrakt) annet ledd gi berørte leverandører en begrunnelse for tildeling av*

kontrakt eller rammeavtale. Oppdragsgiver skal i begrunnelsen opplyse navnet på den som fikk kontrakten eller rammeavtalen og gi en redegjørelse for det valgte tilbudets egenskaper og relative fordeler i samsvar med angitte tildelingskriterier.

2. *Oppdragsgiver skal snarest mulig gi skriftlig melding med en kort begrunnelse dersom:*
  - a. *en forespørsel om å delta i konkurransen blir avvist,*
  - b. *en forespørsel om å delta i konkurransen blir forkastet der oppdragsgiver har satt en øvre grense for antall deltakere, jf. § 10-1 (deltakelse i konkurranse hvor det settes en grense for antall deltagere),*
  - c. *et tilbud blir avvist,*
  - d. *konkurransen avlyses, eller*
  - e. *det ikke blir etablert en dynamisk innkjøpsordning som kunngjort.*
3. *Melding etter annet ledd bokstav d og e skal gis samtidig til alle deltakere.*
4. *Ved avvising av tilbud i tilfellene som nevnt i § 7-8 (krav til ytelsen og bruk av tekniske spesifikasjoner) fjerde og femte ledd, skal begrunnelsen redegjøre for hvorfor kravene ikke anses oppfylt på tilsvarende måte, eller hvorfor man har besluttet at vare, tjeneste, eller bygge- og anleggskontrakten ikke oppfyller kravene til ytelse eller funksjon.*
5. *Dersom utlevering av opplysninger vil:*
  - a. *hindre rettshåndhevelsen eller på annen måte stride mot offentlige interesser,*
  - b. *skade bestemte offentlige eller private virksomheters legitime forretningsmessige interesser, eller*
  - c. *kunne være til skade for lik konkurranse mellom foretak,*

kan oppdragsgiver beslutte at opplysninger holdes tilbake."

§ 11-4 skal lyde:

"Meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode før inngåelse av kontrakt

1. *Oppdragsgiver skal meddele sin beslutning om hvem som skal tildeles kontrakt eller rammeavtale til alle berørte leverandører før kontrakten eller rammeavtalen inngås.*
2. *Meddelelsen skal være skriftlig og gis samtidig til alle berørte leverandører. Meddelelsen skal inneholde en begrunnelse for valget etter § 11-3 (oppdragsgivers begrunnelsesplikt) første ledd, og opplyse om karenperioden.*
3. *Oppdragsgiver kan tidligst inngå kontrakt eller rammeavtale etter utløpet av den karenperioden oppdragsgiver har fastsatt. Karenperioden skal være minst 10 dager dersom meddelelsen sendes elektronisk eller over telefaks, eller minst 15 dager dersom den sendes med et annet kommunikasjonsmiddel. Fristen regnes fra dagen etter at meddelelsen er sendt.*
4. *Kravet om karenperiode gjelder ikke:*
  - a. *når det ikke er krav om forutgående kunngjøring,*

- b. når leverandøren som får tildelt kontrakten eller rammeavtalen er den eneste berørte leverandøren,
  - c. ved tildeling av kontrakter innenfor en rammeavtale, jf. § 6-1 (rammeavtaler), eller
  - d. ved tildeling av kontrakter innenfor en dynamisk innkjøpsordning, jf. § 6-2 (dynamiske innkjøpsordninger).
5. Dersom oppdragsgiver finner at beslutningen om å tildele kontrakt ikke er i samsvar med § 11-1 (kriterier for valg av tilbud) kan beslutningen annulleres frem til kontrakt er inngått.
6. *Kontrakt eller rammeavtale anses inngått når begge parter har signert kontrakten eller rammeavtalen.*"

Ny § 11-4a skal lyde:

"Suspensjon av oppdragsgivers adgang til å inngå kontrakt

1. *Ved begjæring om midlertidig forføyning etter oppdragsgivers beslutning om kontraktstildeling, suspenderes oppdragsgivers adgang til å inngå kontrakt når:*
  - a. *oppdragsgiver har fastsatt en karenstid etter § 11-4 (meddelelse om kontraktstildeling og karenstid før inngåelse av kontrakt) tredje ledd, og begjæringen er fremsatt innen utløpet av karenstiden, eller*
  - b. *oppdragsgiver har kunngjort i tråd med 8-5a (intensjonskunngjøring), og begjæringen er fremsatt innen ti dager regnet fra dagen etter datoen for kunngjøringen.*
2. *Suspensjon inntreffer når begjæringen er forkynt for saksøkte. Saksøkte informeres om suspensjonsvirkningen ved forkynnelsen.*
3. *Tingretten skal samtidig som begjæringen sendes til forkynnelsen beramme muntlig forhandling til behandling av begjæringen. Partene kan samtykke i at behandlingen i stedet skal være skriftlig.*
4. *Suspensjonen varer inntil tingretten har tatt stilling til begjæringen. Suspensjonen opphører likevel tidligst ved utløpet av karenstiden eller ti dager etter intensjonskunngjøringen.*
5. *Det inntreffer ikke suspensjon ved anke over tingrettens avgjørelse."*

Etter kapittel 12 innsettes nytt kapittel 12A:

"Kapittel 12A. Sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser m.m."

Ny § 12A-1 skal lyde:

"Søksmål om å kjenne kontrakt uten virkning

1. *Retten skal kjenne en kontrakt uten virkning når oppdragsgiver har:*
  - a. *foretatt en ulovlig direkte anskaffelse,*

- b. tildelt en kontrakt innenfor en dynamisk innkjøpsordning i strid med § 6-2 (dynamiske innkjøpsordninger) femte til syvende ledd, og kontrakten overstiger terskelverdiene angitt i § 2-3 (terskelverdier), eller
  - c. foretatt andre brudd på denne forskriften som har påvirket leverandørens mulighet til å få kontrakten, og samtidig brutt § 11-4 (meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode før inngåelse av kontrakt) eller inngått kontrakt i strid med § 11-4a (suspensjon av oppdragsgivers adgang til å inngå kontrakt), og dette har fratatt leverandøren mulighet til å iverksette rettslige skritt forut for kontraktsinngåelse.
2. Ved en ulovlig direkte anskaffelse kan retten likevel ikke kjenne en kontrakt uten virkning etter første ledd bokstav a når oppdragsgiver har kunngjort i tråd med § 8-5a (intensjonskunngjøring) og tidligst inngått kontrakten etter utløpet av ti dager regnet fra dagen etter datoen for kunngjøringen.
  3. Ved tildeling av en kontrakt innenfor en dynamisk innkjøpsordning kan retten likevel ikke kjenne en kontrakt uten virkning etter første ledd bokstav b, når oppdragsgiver har meddelt sin beslutning om kontraktstildeling til leverandørene i samsvar med § 11-4 (meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode før inngåelse av kontrakt) første og annet ledd, og tidligst inngått kontrakten etter utløpet av en frivillig karenperiode i samsvar med § 11-4 tredje ledd.
  4. Når vesentlige hensyn til allmennhetens interesser gjør det nødvendig å opprettholde kontrakten, kan retten unnlate å kjenne kontrakten uten virkning. I slike tilfeller skal retten fastsette sanksjoner som nevnt i § 12A-2 (søksmål om å avkorte kontrakt eller om å idømme oppdragsgiver et overtredelsesgebyr).
  5. En kontrakt kan kjennes uten virkning for fremtidig kontraktsoppfyllelse. Dersom kontraktsytelsen kan tilbakeføres i vesentlig samme stand og mengde, kan kontrakten kjennes uten virkning fra tidspunktet for kontraktsinngåelse. Dersom kontrakten kjennes uten virkning for fremtidig kontraktsoppfyllelse, skal retten i tillegg idømme oppdragsgiver et overtredelsesgebyr som nevnt i § 12A-2 (søksmål om å avkorte kontrakt eller om å idømme oppdragsgiver et overtredelsesgebyr)."

Ny § 12A-2 skal lyde:

"Søksmål om å avkorte kontrakt eller om å idømme oppdragsgiver et overtredelsesgebyr

1. Retten skal avkorte kontraktens løpetid eller idømme oppdragsgiver et overtredelsesgebyr når:
  - a. retten unnlater å kjenne en kontrakt uten virkning etter § 12A-1 (søksmål om å kjenne kontrakt uten virkning) fjerde ledd, eller
  - b. oppdragsgiver har foretatt andre brudd på § 11-4 (meddelelse om kontraktstildeling og karenperiode før inngåelse av kontrakt) eller inngått kontrakt i strid med § 11-4a (suspensjon av oppdragsgivers adgang til å inngå kontrakt) i andre tilfeller enn de som er omfattet av § 12A-1 (søksmål om å kjenne kontrakt uten virkning).
2. Retten skal idømme oppdragsgiver et overtredelsesgebyr når kontrakten kjennes uten virkning for fremtidig oppfyllelse etter § 12A-1 (søksmål om å kjenne kontrakt uten virkning).

3. Ved fastsettelse av sanksjoner skal det særlig legges vekt på overtredelsens grovhet, størrelsen på anskaffelsen, om oppdragsgiver har foretatt gjentatte overtredelser, muligheten for å gjenopprette konkurransen og den preventive virkningen. Retten kan kombinere disse sanksjonene. Overtredelsesgebyret kan ikke settes høyere enn 15 prosent av anskaffelsens verdi."

Ny § 12A-3 skal lyde:

"Tidsfrister ved søksmål etter §§ 12A-1 og 12A-2

1. Sanksjoner etter § 12A-1 (søksmål om å kjenne kontrakt uten virkning) eller § 12A-2 (søksmål om å avkorte kontrakt eller om å idømme oppdragsgiver et overtredelsesgebyr) kan bare idømmes når sak reises innen to år fra kontrakt er inngått.
2. Dersom oppdragsgiver har kunngjort konkurranseresultatet i samsvar med § 8-6 (kunngjøring av konkurranseresultater) når en kontrakt er tildelt uten forutgående kunngjøring av konkurransen, kan sanksjoner etter 12A-1 (søksmål om å kjenne kontrakt uten virkning) første ledd bokstav a bare idømmes, når sak reises innen 30 dager. Fristen løper fra dagen etter datoen for kunngjøringen av konkurranseresultatet.
3. Dersom oppdragsgiver har meddelt berørte leverandører om inngåelsen av en kontrakt kan sanksjoner etter § 12A-1 første ledd bokstav b eller c eller § 12A-2 første ledd bokstav b bare idømmes, når sak reises innen 30 dager. Fristen løper fra dagen etter at meddelelsen er sendt."

Ny § 13-3 skal lyde:

"Sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser

For plan- og designkonkurranser gjelder reglene i kapittel 12A (sanksjoner ved ulovlige direkte anskaffelser m.m.) tilsvarende for forhold som beskrevet i § 12A-1 første ledd bokstav a."

3. I forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser gjøres følgende endringer:

§ 1 tredje punktum oppheves.

§ 13a skal lyde:

"Særskilte regler for klager på ulovlige direkte anskaffelser

Kravet om saklig interesse i denne forskriftens § 6 annet ledd gjelder ikke.

Klage kan fremsettes inntil to år fra kontrakt er inngått.

Fristen for innklagede til å inngi tilsvar etter denne forskriftens § 10 første ledd, er fire uker.

Plikten til å betale rettsgebyr etter denne forskriftens § 13 gjelder ikke."

§ 15 annet punktum skal lyde:

“Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker kapittel I til III gjelder tilsvarende for nemndas virksomhet.”

§ 15 tredje punktum oppheves.

II

Ikraftsetting og overgangsbestemmelser

1. Endringene trer i kraft 1. juli 2012 med unntak av del I punkt 1, forslag til ny § 22-3a og del I punkt 2, forslag til ny § 11-4a, som trer i kraft 1. november 2012.
2. Endringene får anvendelse på anskaffelser der konkurransen kunngjøres etter ikrafttredelsen. For anskaffelser der konkurransen ikke kunngjøres, får endringene anvendelse på anskaffelser der kontrakt inngås etter ikrafttredelsen.